

Ce ne-a învățat deci măestrul cel minunat, Domnul nostru Isus Cristos, să cerem dela Tatăl nostru prin cuvintele: „Sântască-se numele Teu?“

Ne-a învățat să cerem ca numele lui Dzeu să se sântască și din partea noastră, și aceasta se întâmplă dacă ne nisuim să fim și noi desevășiți precum și Tatăl nostru cel ceresc deseversit este.

N'am merita numele de creștini, ba am fi niște simpli păgâni, dacă nu ne-am da toate silințele să ajungem acest scop! Dar prin ce mijloace vom ajunge-l? Nu ne trebuie mijloace Iubiților! ne trebuie numai virtuți! Ni trebuie numai credința, speranța, iubirea!

Ni trebuie credința în Dzeu. Prin trênsa ajungem la adevărata fericire. Fericire completă, neturburată în viața aceasta nu e. Bogatul din evanghelie se desfătase la privirea abundantelor roduri ale țarinei sale și se ținea fericit, că are cei trebuiește. Și ce s'a întâmplat? Ce a trebuit să audă? „Nebune! i se zice, în noaptea aceasta vor cere sufletul tău dela tine! Dar cele ce le ai ale cui vor fi? (Luca XII. 20.)“

Fericirea adevărată și statornică trebuie deci să o căutăm acolo, unde se află întru adevăr, în apropierea de ființa cea mai înaltă, în apropierea de Dzeu. Fără de credință însă e cu neputință a ajunge acolo, ne asigură Apostolul. (Evrei XI. 6.)

De aceea ne și îndeamnă înțeleptul: „Crede lui și va da ție“ (Sirah II. 6.), căci „cel ce crede în Domnul află fericirea“ (Iov. XVI. 20.).

Ne trebuiește speranță, speranță tare și neclătită în atotputernicia lui Dzeu, în dreptatea și bunătatea lui! Această virtute să cuprindă în așteptarea cu deplină și fiască încredere în cele promise de Dzeu. Și ce ne-a promis Dzeu? Indurarea și ajutorul seu în viața de acum și fericirea vecinică. „Voi păstori, zice, oile mele și le voi conduce la repaus voi cauta pre cele rătăcite, voi întoarce pre cele fugărite, voi lega pre cele vătămăte și voi întări pre cele slabe.“ (Ezech. XXIV. 15. 16.)

De aceea ne pune la inimă înțeleptul: *Sperați cele bune și veselie veacului și a milei! Uitați-vă la neamurile cele din început și vedeți, cine a sperat în Domnul și s'a rușinat?* (Sirah 7. 9. 10.)

Ne trebuiește în fine iubire așa cum ni-o descrie Apostolul, iubire, care rabdă îndelung și este blândă, nu pizmuește, nu se trufește, nu se îngâmfă; iubire carea nu se poartă cu necuviință nu este egoistă, nu se întărită, nu gândește reul, nu se bucură de nedreptate, ci de adevăr; iubire, carea toate le suferă, toate le crede, toate le sperează, toate le rabdă, și nici când nu se sfârșește! (I Corint. XIII 4—8.)

Înșușindu-ne aceste virtuți, credința, speranța, iubirea, ne apropiem de perfecțiunea creștină și tot deodată se sântește numele lui Dzeu de noi.

Dar și prin noi se poate sânti numele lui Dzeu. Văzând oamenii bunătatea noastră, statornicia

noastră, onestitatea noastră, credința noastră, speranța și iubirea noastră se vor afla îndemnați a ne imita, a se face și ei buni, credincoși iubitori, cu un cuvânt se vor întoarce la Dzeu, carele voește ca toți oamenii să se măntuiască și să vină la cunoștința adevărului, și atunci numele lui Dzeu să sântește prin noi, prin mijlocirea indirectă a noastră. De aceea ne și provoacă Domnul: „Așa se lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzând faptele voastre cele bune se mărească pre Tatăl vostru cel ceresc.“ (Mat. V. 16.) Amin.

Sêrbii și proiectele politice-bisericești

Sêrbii au început a-se mișca. Până acuma au ținut mai multe întruniri, în cari au protestat energie în contra proiectelor politice-bisericești ale guvernului.

Iată câteva din numeroasele lor rezoluțiuni primite cu unanimitate însuflețitoare:

Rezoluțiunea întrunirii din Chichinda-Mare, la care au participat 5000 de credincoși, sună astfel:

1. Politica bisericească a guvernului țării depusă în proiectele de legi despre căsătoria civilă, despre purtarea matriculelor civile, despre libertatea religioasă și despre recepțiunea confesiunii izraelitene în esența sa vătămă atât învățăturile (dogmele) bisericești creștinești cât și autonomia bisericești drept-credincoase sêrbești precum și toate interesele religioase-morale ale poporului și preoției sêrbe, garantate prin lege.

2. Sêrbii de legea dreptcredincoasă ai acestei Eparhii vor conlucra pentru apărarea legii și drepturilor bisericești lor cu toate mijloacele legale, că această politică bisericească a guvernului țării să nu se realizeze, și vor esopera tot ce e posibil spre delăturarea acestor legi.

3. Spre acest scop această adunare să adresează către ambele case ale legislativei țării să nu accepteze numitele proiecte de legi.

4. Această întrunire se adresează prin o representațiune și către Sântia sa Patriarhul sêrbesc în deplină speranță, cumcă S. Sa împreună cu episcopatul sêrbesc, ca cei mai chemați capi ai bisericești sêrbe și a intereselor ei, vor conlucra spre apărarea sântei noastre ortodocsii: și în cazul când aceste proiecte de legi ar ajunge să se pertracteze în casa de sus, ei vor ridica cu rezoluțiune voacea lor contra acestor legi.

Aderând în mod nealterabil la sântenia bisericești sale dreptcredincoase și observând, cumcă și biserica catolică dă semne de rezistență întru apărarea sa, ca și cea dreptcredincoasă, — aceasta întrunire își manifestează simpatiile sale față de numita biserică, ca și față de toate rezistențele în contra acestor legi.

În fine dorește întrunirea prezentă ca toți Sêrbii din dieta țării să se alătore la aceasta rezoluțiune.

Rezoluțiunea adunării din Sâmbêta trecută (26 Febr. v.) ținută din partea preoției și fruntașilor sêrbi din protopresbiteratul *Beceul-vechiu* (Ó Becse), în acel oraș:

„Sêrbii de legea dreptcredincoasă întruniți în adunarea de la 26 Februarie 1894 în scopul de a protesta

în contra reformelor bisericești-politice au luat următoarea rezoluțiune :

1. De vreme ce proiectele de reforme bisericești-politice sunt îndreptate în contra instituțiilor sante și nealterabile ale bisericii dreptcredincioase sârbe, presenta adunare protestează sârbătorește în contra introducerii lor în țară și în toate instituțiile bisericești.

2. Esmișii comunelor Beceiul-vechiu, Sântomaș, Turia, Feldvar și Petrovosele comunică această rezoluțiune d-lui Vasa Popoviciu deputat dietal al cercului Beceiul-vechiu spre știre și acomodare în ținuta sa.

3. Deputații sârbi din dieta ungară vor fi provocați pe cale unei reprezentațiuni în numele acestei întruniri să binevoască, ca fii ai bisericii sârbești și ai poporului sârb a îmbrățișa cu căldură în dieta țării aceasta rezoluțiune.

4. Adunarea se adresează către sântia sa Patriarhul sârbesc, ca către capul bisericii drept credincioase autocefale sârbe din Ungaria, ca împreună cu episcopii la timpul său să ridice vocea resolută în casa de sus ungară în contra acestor reforme propuse.

5. Această adunare se adresează și către întreg poporul sârb din metropolia sârbă de Carloveț ca în interesul bisericii dreptcredincioase sârbe și al poporului sârb, să țină, în toate cercurile din patrie, adunării populare de protestare în contra acestor proiecte de legi.

6. De oare ce din partea cercurilor hotărîtoare magiare se recunoaște pe față și publice, ceea ce se vede și din însăși proiectele de legi cumcă acestea sunt îndreptate în contra existenței naționale a poporului sârb și a conlocuitoarelor naționalități nemagiare, cari pe temeiul dreptului natural cât și în înțelesul unor legi regnicolare au dreptul de existență, — drept aceia sârbii din cercul Beceiul vechiu, întruniți în aceasta adunare declară, cumcă vor lucra prin toate mijloacele legale într'acolo ca acest pericol să se abată dela poporul sârb și gata sunt în luptă pentru existența lor, *a păși în solidaritate* cu toate naționalitățile statornice din Ungaria.

7. De vreme ce prin actualele proiecte de legi autonomia bisericii noastre sârbe este în temelia sa atăcată și a devenit aproape ilusorie și considerând încă, cumcă congresul național bisericesc sârb de present nu este convocat, adunarea își exprimă dorința ca adunările parohiale ca unicele întruniri legale — afară de congres — ale tuturor eparhiilor sârbe, să se întruniască cât mai curând în fiecare diecesă. Spre acest scop ne adresăm îndată și către Sântia Sa Patriarhul ca actual administrator al eparhiei de Bacica, ca se binevoiască a convoca reprezentanța eparhială a acestei diecese.

8. Fiindcă politica bisericească a guvernului sguode din temelie așezemintele bisericii creștine și dreptcredincioase sârbe, iar de altă parte este îndreptată în contra existenței poporului sârb, ca atare, adunare întrunită anunță dorința sa, ca din partea cercurilor hotărîtoare să se convoace cât mai în grabă o întrunire a tuturor Sârbilor din metropolia sârbă de Carloveț.

Epistoale deschise

D-lui C. paroh în M.

În epistoala mea din săptămâna trecută ți-am pus în vedere slăbiciunea alor doi preoți, cari au vorbit de rău despre cei dela Consistoriu numai din motivul, că aceștia nu le-a implinit cererile lor, făcându-i respunzători și pentru neajunsuri, cari își au isvorul lor în trecutul nostru cel plin de tristă aducere aminte. Între acestea însă ei au dat cu totul uitării, că parohiile sale tocmai din cauza indolenței proprii au ajuns în cea mai tristă stare.

Vezi Părinte mie unuia nu-mi place felul acesta de judecare a unor preoți de ai noștri, nu de alta, ci fiind-că eu aș dori din toată inima ca preoții noștri să fie pătrunși de un sêmț de demnitate; s'o știe fie-care preot, că el este factorul cel mai însemnat în biserica noastră, dela carele depinde însăș soarta bisericii.

Odată pătrunși fiind toți preoții noștri de acest sêmțemânt, ei să vor lăsa de gândul, că toate bunătațile și toată fericirea are să vină asupra lor de sus, dela Consistoriu și că ei n'ar avea altă datorință, de cât de a întinde mâna și a prinde **mana!**

Preoții noștri să-se pătrundă în toată ființa lor de iubirea de neam și biserică și înarmați cu acest sêmțemânt înălțătoriu de inimi, să pună umeri la umeri, că așa cu puteri unite să îndreptăm cele ce sunt de îndreptat și să facem cele ce sunt de făcut.

Nu-se poate nega, partea cea mai mare din preoții noștri ar avea toată bunăvoința, ca să lucreze pentru binele și înaintarea bisericii, dar multora le lipsește independința în cugetare și lucrare. Chiar și în cauze, unde-i vorba de asigurarea viitorului lor și unde aceasta depinde singur numai de la voința lor, așteaptă după poruncă de la Consistoriu.

Când me gândesc la astfel de preoți, vrând ne vrând îmi aduc aminte de un servitoriu, carele de altcum era bun și credincios slugă stăpânului său, dar cu atât mai indolent față de sine însuși. Acest servitoriu cinase într'o zi de post și astfel în noaptea aceea la cuprins o nespusă sete, dar în chilia lui din nenorocire nu-se afla nici un strop de apă. Era tocmai către mezul nopții, când venind stăpânul acasă, încă din depărtare auzi pe servitoriul său jăluindu-se, „Doamne, că tare mi-e sete.“ Stăpânul, carele înțelesese situațiunea cea neplăcută, în care se afla servitoriul său, numai decât strigă: **Ghiță!**

„Aud, Domnule,“ — fu răspunsul servitoriului, carele numai de cât a sărit în picioare și sta gata spre servire. „Mergi și îmi adă un păhar de apă proaspătă de la fântână!“

Cât ai zice un tatăl nostru și Ghiță sta cu păharul de apă proaspătă înaintea stăpânului său. Acum stăpânul ți porunci ca să-l beie; ear Ghiță

stoarsă păharul până în fund și nu putu din destul să mulțamească și să-și roage de sănătate stăpânului pentru aceasta mare bunătațe.

Acum să revenim la tema noastră!

Problema noastră, că pe ce cale s'ar putea îmbunătăți și asigura dotațiunea preoților noștri, s'ar putea deslega ușor, dacă ar fi cu puțință a-se înființa aici la diecesă un fond de dotațiune al preoților din diecesă. Aceasta însă deocamdată nu se poate.

De altcum ar și trece prea mult timp la mijloc până ce fondul de sub întrebare ar ajunge să fie așa de mare, ca din venitul lui să se poată dota toți preoții din diecesă. Causa îmbunătățirii dotațiunii preoților noștri e însă urgentă, căci dacă proiectele de legi bisericești ale guvernului ar deveni lege, preoțimea noastră va fi scurtată în mod sântitoriu în venitele sale și așa destul de modeste.

Deci am venit la idea, că însăși comunele noastre bisericești ar trebui să-și creeze, și încă cât mai curând, fonduri pentru dotarea preoților lor.

Eu ți dau Sântiei Tale sfatul, că fără a mai aștepta după vre-o îmboldire sau poruncă, să Te pui pe lucru și să înființezi în parohia Sântiei Tale un atare fond. Atât sunt eu de convins, că lucrul acesta s'ar putea duce la un bun sfârșit, încât în aceasta privință ași fi gata a-mă prinde la rămaș cu Sântia Ta. Una însă ți-o pun de condițiune, că pentru realizarea acestui scop măreț să lucrezi cu toată căldura inimii, cum trebuie să lucreze un adevărat preot. Astfel lucrând Sântia Ta sunt sigur de isbândă, deoarece insuflețirea produce și minuni.

Mă năcăjesc, că trebuie să vârs sântemintele mele ferbinți în negreală și să le apăs pe această hârtie rece. De așa putea le-aș aduna grămadă și așa ți le-aș transmite prin aer, ca să-ți aprindă inima de focul cel sânt al iubirei de neam și biserice, ca să ardă cu văpaie până la cea din urmă resuflare.

La această lucrare a noastră va trebui să atragem și pe credincioșii Sântiei Tale, căci fondul preoțesc de dotațiune numai cu ajutorul lor se va putea înființa. Mai ales va trebui se apelăm la cunoscuta lor dârnicie.

Precum vezi, problema noastră ni-se îngreunează prin aceasta, căci resolvirea ei nu depinde numai dela voia și insuflețirea Sântiei Tale, ci și dela voința credincioșilor.

Pentru-ca însă cu toate astea să-ne putem asigura de succes, înainte de toate trebuie să cunoaștem bine firea poporului nostru, ca așa să știm, că pe ce cale l'am putea câștiga la o conlucrare împriuința înființării fondului preoțesc de sub întrebare.

Ca să nu pierdem mult timp, îți voi enara o istorioară, carea ne arată în lumină vie modul de gândire al țaranului român.

Dice-se, că la „Divanul adhoc“ ce s'a ținut la anul 1857 în Iași în cauza unirei principatelor române, la care au luat parte și țărani, un boieriu țină o cuvântare, în carea se nisui a face pe țărani să înțeleagă bunătațile, ce vor urma din unirea principatelor. Prin cuvinte frumoase și pline de căldură, le arată cum uniți fiind vor fi mai tari. Apoi continuă: „astăzi toți dela Vlădică până la opincă, trebuie se luăm parte la nevoile și fericirea țării. Muncă și câștig; datorii și drepturi toți de-o potrivă. Ei, oameni buni,“ — zise boierul către țărani — „cred, că acum ați priceput.“

Un țaran, cu numele moș Roată, îi respunse însă boieriului: „ba eu tot nu.“

Acum boierul, ca se fie intuitiv zise către moș Roată: „vezi colo bolovanul cel mare, ian dute și adă-l la mine.“ „S'avem ertare cucoane n'am putea, că doar acolo îi greutate, nu glumă“.

Acum boierul, mână pe mai mulți țărani, cari cu puteri unite urniră bolovanul din loc, și-l aduseră pe umeri.

„Ei oameni buni, vedeți, că greutatea, ce unul singur n'a putut-o suporta aceea mai mulți la olaltă cu ușorință au învins-o. Așa stă treaba și cu unirea principatelor. Unirea face putere oameni buni. Ei, acum cred că ați înleles.“

Moșul Roată însă tot n'a înleles. „De, cucoane, se nu ve fie cu supărare“ — zise el către boieriu — „dar dela vorbă și până la faptă este mare deosebirea . . . Dumneavoastră, ca fiecare boieriu, numai ni-ați poruncit să aducem bolovanul, dar n'ați pus umărul împreună cu noi la adus, cum ni spuneți odinioară, că deacum toți au se iee parte la sarcini, dela Vlădică până la opincă. Bine-ar fi, dacă ar fi așa, cucoane; căci la răsboiu înapoi și la pomană năvală, parcă nu prea vine la socoteală.“

Această istorioară e plină de învățături folosite pentru noi, fiind-că caracterisază de tot nimerit modul de gândire al țaranului român. O cuvântare cât de frumoasă și insuflețită pe el îl lasă rece, deoarece el așteaptă se vadă esemple și fapte.

Deci pățania boieriului cu moșul Roată să-ți fie Sântiei Tale de învățatură. Ca să poți câștiga pe credincioși pentru ideea înființării fondului preoțesc de dotațiune va trebui însuș Sântia Ta să le premergi cu pildă bună.

Acum se vedem, că din ce mijloace s'ar putea înființa fondul preoțesc în parohia Sântiei Tale!

Iată mijloacele:

1. din rescumpărarea taxelor usuate la înmormântări;
2. din fundațiunile singuraticilor pentru vecinica pomenire a morților lor;
3. din colecte de bani și naturale;
4. din prestațiunile, ce credincioșii le-ar face în natură în favoarea acestui fond.

Despre rescumpărarea taxelor de înmormântări.

Preocupat de gândul, ca să aflu isvoare de venit pentru înființândul fond preoțesc în parohia Sântiei Tale, ca din senin îmi picară în minte cele două sicrie, ce ca copil le văzusem în podul vecinului; unul era a barbatului, ear celalalt al muierii. Nu știu în ce stare se vor mai fi aflând acele sicrii acum după 30 de ani, atâta știu însă, că proprietarii lor și astăzi sunt la viață.

Un alt cas mi-a venit înainte, pare-mi-se că în Logoj, cu ocasiunea revisiunii socoților bisericești, un credincios fiind la viață au solvit înainte la biserică taxa de 15 fl. pentru tragerea clopotelor ș. a. la înmormântarea s'a proprie.

Aceste două casuri cred, că vorbesc destul de lămurit despre aceea; că credincioșii noștrii ar îmbrățișa cu multă căldură o instituțiune, carea pentru o taxă anumită ar griji de cele de lipsă la înmormântarea membrilor sei. Astfelu de instituțiuni bine-făcătoare se află, o mulțime de ele, și la noi în Bănat, mai ales la germâni. Noi românii avem una singură în suburbiul Maieru din Timișoara.

Ce socotești Sântia Ta n'ar fi oare bine, ca afacerea aceasta s'o iee comitetul parohial în mână, căci doară de aceea avem noi românii gr. or. o organizație bisericească atât de minunată, ca să căutăm a duce cu ajutoriul ei în îndeplinire lucruri bune și folositoare pentru biserică și credincioșii ei?

Nu aparțin aceloră, cari cred capace comitetele noastre parohiale de lucruri mari și idealuri îndeplătute. Știu prea bine, că din ce elemente se compun comitetele noastre parohiale pe la sate, și că singur numai titlul de „comitet parohial“ nu poate produce minunile așteptate. Dar afacerea din cestiune este atât de simplă și foloasele ei în mai multe direcțiuni atât pe pipăibile, încât cu toată liniștea sufletească ași concrede-o comitetului parohial, mai ales știind că în fruntea aceluia Te află Sântia Ta și ai întru ajutoriu și pe harnicul învățătoriu, carele e notariul comitetului parohial.

Și ca se vezi Sântia Ta cât sunt eu de precaut, deocamdată ași face numai un început modest cu aceea, că aș da ocașiune credincioșilor de aș rescumpăra, respective de a plăti înainte până ce se află la viață taxele obicinuite la înmormântări pe sama preotului și a bisericei pentru trasul clopotelor s. a.

Aceste taxe apoi le-aș percipia în favoarea fondului pentru dotarea preotului și tot odată dimpreună cu numele celor ce le-a solvit le-aș însemna în o carte intitulată „Evidența membrilor, cari și-au rescumpărat taxele de înmormântare.“

De sine se înțelege, că taxele acestea ar fi de diferite mărimi, după cum sunt și funcțiunile, ce și-le pofteste membrul.

Aceste taxe rămân și se fructifică în favoarea fondului preoțesc până la moartea respectivilor membrii, ear după moartea lor taxele, ce compet bisericei pentru trasul clopotelor etc. se estradau bisericei

din fondul preoțesc, dar taxa solvită pentru funcțiunile, ce le face preotul la înmormântare rămâne și pe mai departe la acest fond.

Așadară fondul preoțesc ar câștiga prin rescumpărarea taxelor de înmormântare a) interesele atât ale taxei, ce compete preotului, cât și ale taxei ce compete bisericei dela ziua solvirei taxei până la ziua reposării membrului b) ar câștiga și taxele, ce compet preotului pentru funcțiunile de înmormântare, care ar rămânea pentru totdeauna la acest fond. D. e. membrul N. solvește la fondul preoțesc în anul 1894. taxa de înmormântare în sumă de 15 fl, dar el moare abea la anul 1924; se vedem, cu ce câștig va avea fondul preoțesc dela taxa solvită de acest membru!

Suma de 15 fl. va aduce în decurs de 30 de ani ca interese 30 fl. și fiind-că taxa de 6 fl. ce-i compete preotului pentru funcțiunile de înmormântare încă rămâne la fond, chiar și după moartea membrului N., deci fondul preoțesc câștigă dela acest membru peste tot suma de 36 fl.

Am zis că taxa, ce compete preotului pentru sevârșirea actului înmormântării unui membru rămâne pentru totdeauna la fondul preoțesc, deci cu drept cuvânt mă poți întreba Sântia Ta, că nu ar veni prin aceasta cumva preotul scurtat în venitele sale și așa destul de modeste?

Din contră preotul profitează încă.

Am spus-o la început, că fondul preoțesc se înființază cu scopul de a îmbunătăți dotațiunea preotului. Urmează de aici, că interesele ce le va aduce acest fond compet preotului. În cazul de mai sus al membrului N., taxa de 6 fl., ce compete preotului pentru sevârșirea înmormântării, ce e drept ar rămânea în favoarea fondului, dar pentru aceasta preotul ar trage pe timpul cât membrul se află încă în viață dobânda după taxa de 15 fl., carea precum mai sus arătai, ar face suma însemnată de 30 fl.

„Ei bine,“ îmi vei putea reflecta Sântia Ta: „ai dreptate în cazul membrului N., carele a avut norocirea, ca să trăiască încă 30 de ani după ce s'a înscris de membru, dar ce vei zice în cazul membrului G., carele moare deja după 5 ani?“

Eu chiar și în acest cas îți pot dovedi cu cifre, că preotul nu are pierdere, ci câștig. Iată socoteala!

Membrul G. a solvit la înscrierea sa taxa de 15 fl. și anume 6 fl. pentru funcțiunile preoțești ear 9 fl. pentru trasul clopotelor ș. a.

Această taxă fructificată cu 6% aduce un venit anual de 90 cr. priu urmare în decurs de 5 ani va aduce un venit de 4 fl. 50 cr., care venit îl trage preotul. Deci cu ocașiunea reposării membrului G. preotul și-a primit din taxa lui de 6 fl. suma de 4 fl. 50 cr., mai rămânând să primească 1 fl. 50 cr. Te rog însă ca să nu pierzi din vedere, că taxa de 6 fl. ce a solvit-o membrul G. pentru funcțiunile preoțești, rămâne la fondul preoțesc și că

venitul după aceasta taxă de asemenea îl va trage tot preotul până când densusul funcționează ca preot în comună. Și deoarece interesele după taxa de 6 fl. fac la an 36 cr., așa preotul în alți 5 ani își primește din fond diferența de 1 fl. 50 cr. Interesele ce-le va trage preotul de aici înainte sunt pentru densusul câștig curat.

Dar și membrii mai au acel folos, că ei însiși se pot îngriji de spesele înmormântării lor și nu trebuie să fie spre sarcina următorilor lor, cari spese adese-ori sunt chiar ruinătoare pentru densii.

În o epistoală ce urmează voi continua.

T. Barzu

Varietăți

Consistoriu plenariu în Caransebeș. În ședința plenară a consistoriului diecesan din Caransebeș, ținută în Caransebeș în 7/19 Martie a. c. sub presiunea Prea Sântiei Sale Dlui Episcop diecesan Nicolae Popea s'au adus următoarele hotăriri: Publicațiunile în biserici pentru alegerile deputaților sinodali au să se facă în 20 Martie vechiu; alegerile deputaților din cler se vor ținea în 25 Martie, ale celor mireni în 27 Martie v., eară scrutiniul în 3 Aprilie v. a. c. Comisarii consistoriali sunt pentru cercul Valeaboului: Dr. Trăian Badescu comis. preoțesc, Ioan Ionașiu comis. mirean; în Lugoj Dr. George Popoviciu și Stef. Antonescu; în Sgribesti G. Gașpar și Tit Hațeg; în Făget Sebastian Olariu și Coriolan Bredicianu; în Coșava D. Iosof și Adam Anghel; în Jebel Aureliu Drăgan și Ioan Marcu; în Buziaș T. Cioloca și G. Maghețiu; în Ciacova Ioan Pinciu și Dr. Lazar Simon; în Vêrșet M. Juica și S. Moldovan; în Satu-nou Trifon Miclea și L. Rosculeț; în Sasca Trăian Oprea și Dr. Petru Cornean; în Oravița Ales. Popoviciu și Ilie Trăilă; în Iam Filip Adam și T. Babet; în Bocșa-montană Max. Popoviciu și Ioan Budințan; în Recița Iuliu Bumbescu și Iuliu Vuica; în Caransebeș Andreiu Ghidiu și I. Popoviciu, căpitan; în Teregova Ioan Pepa și Ilie Curescu; în Mehadia Mih. Popoviciu și Dr. Ioan Popoviciu; în Bozovicu Mih. Blidariu și Pirtea, căpitan, și în Fizeș I. Pepa și Martin Țapu

Mulțămîță publică. Veteranul paroh George Ploaie din Tolvadia iarăș ne-a suprimat cu un frumos dar pentru sânta biserică, anume au donat o cruce de argint de china foarte frumoasă în valoare de 20 fl. v. a. Pentru această faptă deamă de toată lauda, venim și pre această cale a exprima mulțămîță iubitelui nostru paroh; de ceriul ca exemplul seu să afe resunet în inimile credincioșilor. — *Tolvadia* la 27 Februarie 1894. *Ilie Croreiu*, preot și pres. com. paroh. *Mateiu Ilcan* not. com. par.

Costumul preoțesc în România. Cetim în „Țara“ că comisiunea aleasă pentru regularea costumului preoțesc a hotărît, între altele, a recomanda, ca preoții, când vor avea vreun oficiu bisericesc sau când se vor presenta în mod oficial la vre'o autoritate, să poarte *potcapii negre*,

eară când nu vor avea nici unul din aceste officii, să poarte *pălărie* după un anume model. Nu putem, zice numitul ziar, decât să-l felicităm pe I. P. S. Sa Mitropolitul Primat, președintele comisiunii, pentru această laudabilă măsură, care face să dispară căciulele multicolore de origine armenească și persiană, și introduce adevăratul port național. — Tot acolo cetim, că ministrul cultelor și instrucțiunii publice a oferit comisiunii alese de s. Sinod pentru uniformarea costumului preoțesc suma de 1000 lei. Cu acești bani se vor face mai multe costume model, cari se vor presenta sântului Sinod în viitoarea sesiune de primăvară. — (*Cand.*)

Sesiunea de primăvară a Academiei Române va începe la 15 Martie, evenimentul literar cel mai principal, ce se va produce în această sesiune, va fi de sigur discursul, pe care îl va pronunța noul academician, d-l D. C. Olănescu, asupra marelui nostru poet Vasilie Alexandri. Dl Olănescu va vorbi despre activitatea lui Alexandri, ca poet, ca autor dramatic și ca om politic. Tot în această sesiune va vorbi dl I. Kalinderu asupra episcopului Melhisedec și asupra episcopatului român. Elogiul lui Kogălniceanu va fi făcut în sesiunea anului 1895. Academia va procedea la și alegerea unui membru în secțiunea istorică și a președintelui ei, în locul defunctului Barițiu.

Exregele Sârbiei Milan s'a împăcat cu soția sa. Divorțul pronunțat de mitropolitul Teodosie între Milan și Natalia a fost declarat de nevalid. Căsătoria lui Milan cu Natalia s'evîrșită la 5 Octomvrie 1875 a fost declarată de sustătătoare de cătră mitropolitul Mihail și sinodul episcopesc pe basa următoarelor considerante: 1. Mitropolitul Teodosie nu au avut dreptul să desfacă căsătoria. 2. Natalia nici odată nu a fost ascultată în această afacere. 3. Milan recunoaște greșala procederei sale, și e gata să se pocăiască. Rentoarcerea Nataliei în Sârbia să așteaptă pentru sărbătorile Paștilor.

O prețioasă colecțiune. S'a descoperit la El Fayonne 10000 de *papyre* egiptene, cari au fost cumpărate de arhiducele Rainer, vărul Maestății Sale Francisc Iosif. Această colecție este unică în felul ei. Documentele cari o compun, sunt în traduse 11 limbi diferite și cuprind un period de 2500 ani. Toate aceste *papyre* au fost descifrate. Ele conțin informațiuni foarte prețioase asupra culturii egiptenilor din antichitate și asupra vieții lor publice și private. Printre ele sunt manuscrise de romane, note de croitori și o scrisoare de amor din anul 1200 înainte Cristos. Acum această colecțiune e espusă în Viena.

Bibliografie. În tipografia „Aurora“ din Gherla (Szamosujvár) a apărut: „Zile negre“ versuri de Petrea dela Cluj, cu o prefață de George Simu. Prețul 50 cr. Venitul curat este destinat pentru înființarea unui fond, din care cu timpul să se edeie o foaie pedagogică-literară.

Ludovic Kossuth a reposat în una din zilele săptămînei trecute.

Măsuri de apărare contra diferitei. Mnistrul de interne Hieronymi e decis a lua cele mai estinse măsuri contra diferitei, care an de an seceră fără întrerupere atâtea mlădițe ale neamului omenesc. După cum

așăm în „Drept.“ ministrul a dispus a i-se face rapoarte semilunare îndatorând strict pe toate autoritățile municipale, ca fie-care cas de diferită să'l comunice ministerului în intervaluri de două săptămâni, ear aceste rapoarte să se publice în „Közegészségügyi Értesítő“ Aceasta dispozițiune are importanță și din acel punct de vedere, că de-aci încolo fiind publicate în mod oficial și în permanență toate casurile ivite în ori-care parte a țării, publicul nu va mai fi îndus în eroare prin corespondențele particulare, cari de regulă spun sau mai mult sau mai puțin, de cât e în realitate. Pentru împedecarea lățirii acestei boale ministerul imediat după primirea unui atare raport va esmite inspector sanitar, ori medic de epidemie cu aparatele de desinfectare spre a lua măsurile de lipsă contra lățirii. Dispozițiunea aceasta e salutară, dar numai dacă se va pune și în lucrare, căci numai pe hârtie puțin folos are!

Regularea porților de fer. Din punct de vedere tehnic cât și al promtei săvârșiri a lucrărilor regularea porților de fer dela Orșova este una de cele mai monumentale prestațiuni ale timpului nostru referitoriu la regularea fluviilor mari. Canalul cel mare dela Poarta de fer în jos de Orșova este gata; aceasta a fost partea cea mai grea a întregului op de regulare. Canalul este deplin corespunzătoriu scopului navigațiunii în viitoriu. Despre prestațiunile de până acum putem avea o iconă clară numai dacă vom considera că lungimea canalului este 2480 metri, lărgimea 80 metri, afunzimea 3 metri sub punctul nul și că dâlma dela talpa până la coroana ei este preste 12 metri. Lățimea coroanei dâlmei construită în fluviu din țermurile stâng este 4 metri. S'au înlăturat 360.000 metri cubici peatră. Lucrările în canal s'au făcut în uscat. Mulțimea de peatră scoasă din stâncile sparte prin dinamită s'au cărat cu căi ferate în miniatură. Deschiderea festivă a porților de fer va fi o serbătorire a progresului științelor tehnice. Eliberarea comunicațiunii pe Dunăre de catenele împedecătoare ale stâncilor este meritul planurilor ingineriului Wallandt. Romanii cei vechi, încă s'au trudit mult cu deschiderea acestei căi de apă pe Dunăre.

Invitare de abonament. Simțindu-se la noi Românii din Ardeal și Ungaria lipsa unei noaue foi literare beletristice pentru familie, la îndemnele mai multor prieteni sprijinitori ai progresului nostru cultural, m'am decis a întemeia o foae beletristică-literară.

În vederea scopului de a da publicului nostru o foaie literară bună, m'am adresat la scriitori de ai noștrii, cerându-le binevoitoriul concurs și mi-a succes a câștiga sprijinul puternic al mai multor scriitoare și scriitori distinși pe terenul literar.

Astfel pot asigura onoratul public, că foaia va corespunde cerințelor timpului nostru.

În coloanele ei se va publica tot, ce cade în sfera literaturii, în primul loc lucrări originale, romane, novele schițe, descrieri, piese teatrale, studii literare, poezii etc. apoi traduceri alese, după autorii cei mai buni și distinși și produse de ale literaturii noastre populare. Cetitorii

vor fi ținuti în curent cu toate mișcările și progresul cultural-literar al Românilor de pretutindenea. Să vor publica glume, gâcituri, anecdote etc. precum și povești bune cu privire la viața casnică, din sfera educațiunii, higenii, modei și îndrumării privitoare la economia casnică.

Cu acest cuprins, schițat pe scurt, va apărea noaua foaie — „Rândunica“ — de trei ori pe lună, adecă în 10, 20 și 30 a fie cărei luni, în format 4° mare. Prețul abonamentului este: Pe an 6 fl. Pe un 1/2 an 3 fl. Pe 1/4 an 1.70

Pentru România pe an 16 franci. Numeri singuratici à 18 cr. Rog deci prin aceasta pe toți iubitorii de literatură în interesul progresului nostru literar, a sprijini aceasta întreprindere, abonându-se la ea și răspândindu-o în cercul cunoscuților lor.

Numărul prim al foaiei va apărea în 30 Martie st. v. a. c.

În acest număr voi aduce la cunoștiință cetitorilor numele acelor stimate scriitoare și stimați scriitori, cari au promis binevoitoarea lor conlucrare. — Sibiu, în 1/13 Martie 1894. — Cu distinsă stimă Silvestru Moldovan.

Societatea română de cântări și musică din Caransebeș aranjează Duminecă la 13/25 Martie în sala mare a societății o producțiune teatrală împreună cu cântări și declamațiune. Programa: 1. „Din depărtare,“ cor de bărbați de Tudor cav. de Flondor. 2. „Sunt soldat,“ cor de bărbați de G. Dima. 3. „Toma Alimos,“ baladă populară declamată de Dl. Eustachie Popoviciu. 4. „Sărmana frunză,“ cor de bărbați de A. Sequens. Un leu și un turt, comedie într'un act de D. R. Rosetti. Începutul la 8 oare seara.

Posta Redacțiunii.

Dlui J. în S. Așa cum ni s'a trimis. Am espedat o parte din cele promise.

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățatoriu la școala confesională gr. or. rom. din comuna Birna, protopopiatul Făgetului să escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia diecesană.“

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salariu în bani gata 300 fl. v. a.
2. Locuință liberă în edificiul școalei cu grădină

de un juger.

Ceice doresc a ocupa acest post învățătoresc au să-și înainteze recursese ajustate cu documentele necesare conform statutului organic și regulamentului pentru organizarea învățământului, adresate comitetului parohial din Birna, la oficiul protopresbiterial gr. or. rom. din Făget până la terminul deschis.

Comitetul parohial dorește, ca recurenții să se presinte în vre-o duminecă sau sârbătoare în sânta biserică, dar nici decum în ziua de alegere.

Birna, din ședința comitetului parohial ținută la 7 Faur 1894.

[17] 1—3

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: Sebastian Olariu ppbiter tract.

Mersul trenurilor

pe liniile bănațene ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1. Oct. n. 1893.

Timișoara — Orșova										
Tr. acc.	Tr. d. pers.	Espr. or.	Tr. d. pers.	Tr. m.	Stațiuni	Tr. d. pers.	Espr. or.	Tr. d. pers.	Tr. acc.	Tr. m.
704 I. II.	708 I—III.	702 I.	726 I—III.	728 I—III.		725 I—III.	701 I.	707 I—III.	703 I. II.	727
2:20	7:00	1:30	8:30		Budapesta		2:10	6:55	1:25	—
5:58			11:30	6:25	Arad	9:44			9:44	10:55
8:00	5:45	6:49	6:15	9:30	Timișoara Iosefin	7:16	8:49	9:20	7:42	3:28
8:14	6:00		6:34	9:51	" Fabrică	7:03		9:07	7:31	3:12
8:49	6:57		7:27	11:11	Topoloveț	6:11		8:17	6:56	1:56
9:23	7:40		8:30	12:34	Lugoș	5:28		7:41	6:28	12:55
"	7:57		8:50	1:04	Gavoșdia	5:07		7:10	"	12:10
"	8:19		9:16	1:39	Cav. Sacul	4:44		6:50	"	11:39
10:25	9:10		9:42	3:25	Caransebeș	4:20		6:27	5:39	11:05
"	9:26			3:47	Cârpa			6:03	"	9:25
"	9:55			4:31	Slatina				"	8:43
"	10:10			4:53	Armeniș			5:41	"	8:16
11:16	10:23			5:15	Teregova			5:15	4:40	8:01
11:35	10:45			5:56	Poarta orientală			5:02	4:30	7:40
"	11:59			6:18	Cornia			4:36	"	7:03
"	11:14			6:37	Crușoveț			4:17	"	6:32
"	11:26			6:58	Iablanița			4:05	"	6:10
"	11:39			7:23	Mehadia			3:48	"	5:34
12:28	11:48	11:05		7:36	Băile erculane		4:35	3:35	3:21	5:12
12:42	12:01			7:58	Topleț			3:19	3:08	4:49
1:06	1:40	11:37		8:24	Orșova			3:00	2:51	4:10
1:15	1:49	11:45			Verciorova			2:21	2:19	
11:40	6:25	10:55	Sâmbătă		Bucuresci		7:10	11:25	5:50	
		8:00	Luni		Constantinopol		Sâmbătă	2:00		

Timișoara — Baziaș						
Tren de persoane			Stațiuni	Tren de persoane		
1702 I—III.	1706 I—III.	1704 I—III.		1701 I—III.	1705 I—III.	1703 I—III.
5:35	12:00	8:10	Timișoara Iosefin	7:26	3:17	8:54
5:58	12:24	8:32	Șag	7:07	2:53	8:31
6:13	12:39	8:47	Jebel	6:52	2:38	8:13
6:34	12:55	9:03	Voitec	6:33	2:20	7:48
6:51	1:15	9:21	Deta	6:20	2:07	7:35
7:14	1:39	9:42	Stamura	5:56	1:38	7:06
7:53	2:12	10:17	Vârșeț	5:28	1:07	6:35
8:30	2:48	10:50	Iasenova	4:46	12:26	5:32
8:51	3:07	11:11	Biserica-Albă	4:28	12:08	5:14
9:10	3:25	11:29	Baziaș	4:25	11:45	4:50

Voitec — Bogșa-montauă				
Tren. mest.		Stațiuni	Tren. mest.	
3312 I—III.	3314 I—III.		3311 I—III.	3313 I—III.
6:50	9:10	Voitec	6:10	7:33
7:46	9:57	Gătaia	5:28	6:50
8:14	10:19	Morițfeld-Șoșdia	5:11	6:23
8:33	10:36	Gherteniș	4:54	6:00
8:46	10:47	Jidovini	4:43	5:48
9:08	11:07	Bogșa-rom.	4:25	5:26
9:32	11:31	Bogșa-mont.	4:00	5:00

Iasenova — Anina						
Tren mestecat			Stațiuni	Tren mestecat		
3418 I—III.	3412 I—III.	3416 I—III.		3413 I—III.	3411 I—III.	3417 I—III.
	8:35	10:55	Iasenova	4:34	5:24	
	9:01	11:21	Iam	4:11	5:01	
	9:52	12:08	Răcăjdia	3:28	4:18	
6:45	10:50	12:40	Oravița	3:00	3:50	7:40
7:17	11:21		Măidan		2:58	7:11
8:08	12:03		Lisava		2:21	6:32
9:18	1:13		Crașova		1:03	5:19
9:56	1:51		Anina		12:15	4:30

